

[Alfred Hansen]

Man kunne næsten få en fornemmelse af, at når nu beslutningsforslag nr. B 83 endelig skal vedtages, er det for at dække over, at man ikke har skabt balance i disse forhold for længst, for ligesom at dokumentere over for befolkningen: vi har sandelig gjort noget, nu har vi vedtaget et beslutningsforslag.

Der kan også ligge noget andet bag, at man vil gerne vedtaget et beslutningsforslag. Jeg vil gerne citere de første 2 linjer:

»Folketinget opfordrer regeringen til ved de fornødne initiativer at sikre...«

Ved »de fornødne initiativer«. Er det gennem lovgivning, eller er det gennem administration? Jeg har bemærket, at de konservative, fremskridtspartiet, venstre og CD meget ofte – og også med nogen ret – har sagt, at de aldrig havde tænkt sig, at skolelovgivningen skulle resultere i de bekendtgørelser og i de cirkulærer, men ministeren har med god ret kunnet henvise til, at de er i fuld overensstemmelse med den pågældende lovs indhold og opbygning. Det er derfor med skuffelse og undren, jeg har bemærket, at netop disse partier, som gang på gang har følt, at der blev administreret hen over hovedet på dem, ikke kunne støtte retsforbundets forslag om en ændring af det første afsnit, som gik på, at folketetinget skulle opfordre regeringen til *ved lovinitiativer* at garantere de unge en uddannelsesmulighed.

Bliver der så tale om en reel valgmulighed? Det er smukke ord, der står i hovedindledningen til forslaget, at alle nu skal garanteres et tilbud om en ungdomsuddannelse. Ja men det kunne vi da for længst have realiseret, hvis vi havde dette ønske. Det er ikke sket ved, at man vedtager beslutningsforslaget. Og bliver der tale om en reel valgmulighed? Bliver det sådan, at den unge mand eller den unge kvinde, som gerne vil have en ganske bestemt uddannelse, også med garanti kan få den? Jeg tvivler. Er det inden for elevernes ønskeområder, at denne uddannelsesmulighed skal sikres? Eller bliver det efter princippet: du kan ikke blive murer, men du kan blive optiker?

Man må heller ikke få to uddannelser på samme niveau. Det er faktisk i strid med retsforbundets ønske. Vi erkender, at et menneske kan have valgt sig en uddannelse, som af forskellige grunde efter nogle år ikke er tilfredsstillende for den enkelte, og så mener vi faktisk, vedkommende bør have en chance

for at få en anden uddannelse. Det vil ikke kunne ske, hvis loven skal administreres i dens rette ånd, og det skal den jo nok. Venstre har i hvert fald koketteret med, at nu har man sikret, at man ikke kan give de unge mulighed for at få to uddannelser på samme niveau. Jeg kunne godt have lyst til i den forbindelse at spørge ministeren, om der vil blive mulighed for dispensation på dette punkt.

Med hensyn til adgangs begrænsningspolitikken, som vi fra retsforbundets side er imod – jævnfør det, jeg sagde i min indledning – har jeg faktisk en fornemmelse af, at man ved en realisering af beslutningsforslag nr. B 83 vil føre adgangs begrænsningen ned i ungdomsuddannelserne. Jeg skal gerne begrunde, hvorfor jeg har denne frygt. Jeg har fået oplyst – og det er også noget, venstre koketterer med – at der sandelig ikke skal uddannes flere inden for de enkelte områder, end der er behov for. Der skal være virkelig styring, virkelig kontrol, altså ikke tages hensyn til, hvad den enkelte unge ønsker, men udelukkende til, hvad samfundet har brug for. Jeg har endnu ikke været præsenteret for prognoser, som har holdt. Hvem ved, hvor mange der skal bruges på forskellige tidspunkter af forskelligt uddannede? Men det er altså sådan, at forslaget tilsigter, at der ikke skal uddannes flere inden for de enkelte områder, end der er behov for. Så er det, jeg stiller spørgsmålet: når nu man har fyldt de dér kasser med lige præcis det antal unge, der er behov for, har man så opbrugt kvoten for en årgang, eller kunne man ikke tænke sig eller frygte, at der måske var 8.000–10.000–15.000 unge, der desværre ikke rigtig blev plads til i nogle af de uddannelser? Har man så fået en restgruppe på et lavere niveau? Fra retsforbundets side så vi selvfølgelig helst, at vi ingen restgrupper har, men skal vi endelig have restgrupper, vil vi godt nok foretrække – ikke mindst under hensyntagen til den katastrofale arbejdsløshed, vi har – en restgruppe på et højere niveau.

Der er altså en hel del uafklarede ting, eller en hel del ting, der hos mig efterlader en meget dyb skepsis. Hvad er det, man vil? Vil man samordne erhvervsuddannelser og gymnasiet? Det er der mange ting der tyder på. Dette er vi imod. Vi mener faktisk, det er sundt, at vi har forskellige uddannelser, som